

# מדור המבול לדור ההתחממות

זה לא מספיק], כי גם היעדר הניצול מפריע את הסדר בבריאה, כיון שכל החלקים שבה צריכים לסייע באופן פעיל לתכלית הכללית.  
מאגרת הרבי מליובאוויטש ליצחק בן-צבי (י"א ניסן תשט"ז)

## דור המבול

1. (א) ויהי כי החל האדם לרוב על פני האדמה ובנות ילדו להם:

(ב) ויבאו בני האלהים את בנות האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים מפל אשר בחרו:

(ג) ויאמר ה' לא ידון רוחי באדם לעלם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה:

(ד) הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם אחרי כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות האדם וילדו להם המה הגברים אשר מעולם אנשי השם:

(ה) ויבא ה' כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל היום:

(ו) וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו:

(ז) ויאמר ה' אמהה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים כי נחמתי כי עשיתם:

(ח) ונח מצא חן בעיני ה':

(ט) אלה תולדת נח איש צדיק תמים הנה בדורתיו את האלהים התהלך נח:

(י) וילד נח שלשה בנים את שם את חם ואת יפת:

(יא) ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא הארץ חמס:

(יב) ויבא אלהים את הארץ והנה נשחתה כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ:

(יג) ויאמר אלהים לנח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם את הארץ:

(יד) עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אותה מבית ומחוץ בכפר:

(טו) וזה אשר תעשה אתה שלש מאות אמה ארך התבה חמשים אמה רחבה ושלשים אמה קומתה:

(טז) צהר תעשה לתבה ואל אמה תכלנה מלמעלה ופתח התבה בצדדה תשים תפתים שניים ושלשים תעשה:

(יז) ונאני הנני מביא את המבול מים על הארץ לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים מתחת השמים כל אשר בארץ יגוע:

(יח) ונקמתי את בריתי אתך וקאת אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך אתך:

(יט) ומפל החי מפל בשר שנים מפל תביא אל התבה להחית אתך וקר ונקבה יהיו:

(כ) מהעוף למינהו ומן הבהמה למינה מפל רמש האדמה למינהו שנים מפל יבאו אליך להחיות:

(כא) ואתה קח לך מפל מאכל אשר יאכל ואספת אליך והיה לך ולהם לאכלה:

(כב) ויעש נח ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה:

בראשית פרק ו

2. (יא) בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני בשבועה עשר יום לחדש ביום הנה נבקעו כל מעינות תהום רבה וארבת השמים נפתחו:

(יב) ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה:

## התהוות העולם והיחס לבריאה

א. בראשית, ברא אלהים, את השמים, ואת הארץ; והארץ, הייתה תהו ובהו, וחשך, על-פני תהום; ורוח אלהים, מרחפת על-פני המים; ויאמר אלהים, יהי אור; ויהי-אור.

בראשית פרק א'

ב. וכאשר רצה השם יתברך לברוא את העולם, לא היה מקום לבראו, מחמת שהיה הכל אין סוף, על-כן צמצם את האור לצדיק, ועל-ידי הצמצום הזה נעשה חלל הפנוי, ובתוך החלל הפנוי הזה נתהוו כל הימים והמידות, שהם בריאת העולם. וזה החלל הפנוי היה מוכרח לבריאת העולם, כי בלתי החלל הפנוי לא היה שום מקום לבריאת העולם כנ"ל. וזה הצמצום של החלל הפנוי אי אפשר להבין ולהשיג כי אם לעתיד לבוא, כי צריך לומר בו שני הפכים: יש ואין, כי החלל הפנוי הוא על-ידי הצמצום, שכביכול צמצם אלקותו משם, ואין שם אלקות כביכול, כי אם לא כן אינו פנוי, והכל אין סוף, ואין מקום לבריאת העולם כלל; אבל באמת לאמיתו, בודאי אף-על-פי-כן יש שם גם-כן אלקות, כי בודאי אין שום דבר בלעדי חיותו, ועל-כן אי אפשר להשיג כלל בחינת חלל הפנוי בלעדי חיותו, ועל-כן אי אפשר להשיג כלל בחינת חלל הפנוי עד לעתיד לבוא.

רבי נחמן מברסלב, ליקוטי מוהר"ן תורה סד סימן א

ג. ועל-כן יש בודאי בכל דבר ודבר, שנברא בעולם בחינת התכלית, כי בכל דבר ודבר יש בו התחלה וסוף, והינו ההתחלה ממקום שנשתלשל השתלשלות, עד שנתגשם ונתהווה בזה התמונה והדמות. וגם יש בו בחינת התכלית והסוף, שבשביל זה נברא, והינו שיכולין ישראל להעמיק עיונם ולדעת ולהתבונן בפרטי הבריאה - בתבנית האיברים ובנין וקומה ודמות וכו', של כל דבר ודבר, להתבונן בהם גדלות הבורא יתברך, ולעבדו יתברך על-ידי-זה.

ליקוטי מוהר"ן תנינא לט

ד. הנה תנועת אחד הדשאים הצומח בעמקי יער או באחד ההרים הגבוהים או בעמקים היותר עמוקים אשר לא עבר שם איש, הנה לא זו בלבד דתנועת הדשא הוא לימינו ולשמאלו לפני ולאחור בכל משך ימי חייו הוא על-פי השגחה פרטית ... אלא עוד זאת שגם תנועה אחת של דשא פרטי משלים הכוונה העליונה בענין הבריאה.

הבעל שם טוב, כתר שם טוב הוספות קעט

ה. כיון שיש מנהיג לבריה, זה העולם, ואין בו דבר אחד לבטלה, מוכרח [להיות] ניצול פעיל וחיובי של העושר, ואין מספיק כלל וכלל שלא ישתמשו בעושר בכיוון בלתי רצוי [כלומר - הימנעות מהרס

(יג) בַּעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נַח וְשֵׁם וְחָם וַיִּפֹּת בְּנֵי נֹחַ וְאַשְׁתֵּי נֹחַ וַיְשַׁלְשַׁת נָשִׁי בְּנֵי אָתָם אֶל הַתְּבָחָה :  
(יד) הָמָּה וְכָל הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ עַל הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְכָל הָעוֹף לְמִינָהּ וְכָל צְפוּר כָּל כְּנָף :

(יז) וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתְּבָחָה וַתִּרְם מֵעַל הָאָרֶץ :  
(יח) וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל הָאָרֶץ וַתִּלָּךְ הַתְּבָחָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם :  
(יט) וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הָאָרֶץ וַיִּכְסּוּ כָּל הַהָרִים הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם :  
(כ) חֲמֵשׁ עָשָׂר אַמָּה מִלְּמַעְלָה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ הַהָרִים :  
(כא) וַיִּגְוַע כָּל בְּשַׂר הַרְמֵשׁ עַל הָאָרֶץ בַּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל הַשָּׂרָץ עַל הָאָרֶץ וְכָל הָאֲדָמָה :  
(כב) כָּל אֲשֶׁר נְשָׂמַת רוּחַ חַיִּים בְּאִפּוֹ מִכָּל אֲשֶׁר בְּחַרְבָּה מָתוּ :  
(כג) וַיִּמַּח אֱת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ וַיִּשְׂאָר אַךְ נֹחַ וְאַשְׁרֵי אִתּוֹ בַּתְּבָחָה :  
בראשית פרק ז

(י) וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בַּעוֹף בַּבְּהֵמָה וּבְכָל חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכָּל יִצְאֵי הַתְּבָחָה לְכָל חַיַּת הָאָרֶץ :

(יא) וַתִּקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא יִכְרַת כָּל בְּשַׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחַת הָאָרֶץ :  
(יב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדוֹרֹת עוֹלָם :  
(יג) אֵת קִשְׁתִּי נֹתַתִּי בְּעָנָן וְהַיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ :  
(יד) וַיְהִי בְּעָנְנֵי עָנָן עַל הָאָרֶץ וַיִּנְרָאֲתָה הַקֶּשֶׁת בְּעָנָן :  
(טו) וַיִּזְכְּרָתִי אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה כְּכָל בְּשַׂר וְלֹא יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחַת כָּל בְּשַׂר :  
(טז) וְהַיְתָה הַקֶּשֶׁת בְּעָנָן וַיִּרְאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה כְּכָל בְּשַׂר אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ :  
(יז) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֵל נֹחַ זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִּי בֵּינִי וּבֵין כָּל בְּשַׂר אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ :  
בראשית פרק ט

## לא יִשְׁבוּ

י. **עוד כל ימי הארץ זרע וקציר - הוצרך לומר כך בעבור שבשנת המבול נתבטלו זרע וקציר וכל שאר הדברים הטבעיים. ויתכן לפרש שכיון עוד, לפי שאחר שגלה להם הקב"ה שלא יוסיף להביא מבול, לא יראו מה' כל הארץ, ויחטאו לפניו, לזה אמר עדין יש לי דברים במה שאפרע מכם, עוד כל ימי הארץ זרע וקציר, שאם תהיו רעים וחסאים ועצרו את השמים ולא יתן מטר בעתו יורה ומלקוש לזרוע ולקצור, ויבוא קור גדול לצער אתכם בו ולהשחית שרשי התבואה מתחת לארץ ופרי העץ, וחום גדול לעשות שדפון בתבואה אחר שהצמיחה, וגם להביא קדחות עפושות וכל שאר מיני קדחות וחלאים רעים ונאמנים בחום שורף. וקיץ וחורף חזקים, ויהיה קיץ בזמן החורף, ויבוא החורף בזמן הקיץ, כי הפרקים הפך טבעם סבה לחלאים רעים, כמו שכתבו חכמי הרפואה.**

תולדות יצחק לבראשית ח: כב

יא. **עוד כל ימי הארץ זרע וקציר וקור וחום וקיץ וחורף ויום וליילה לא ישובו. לא ישובו מלהתמיד על אותו האופן בלתי טבעי שהגבלתי להם אחר המבול. וזה שילך השמש על גלגל נוטה מקו משוה היום ובנסתו תהיה סבת השתנות כל אלה הזמנים כי קודם המבול היה מהלך השמש תמיד בקו משוה היום ובזה היה אז תמיד עת האביב וכו' היה תקון כללי ליסודות ולצמחים ולבעלי חיים ולאורך ימיהם. ואמר שיהיה זה כל ימי הארץ עד אשר יתקן האל יתברך את הקלקול שנעשה בה במבול כאמרו הארץ החדשה אשר אני עושה כי אז ישיב מהלך השמש אל קו משוה היום כמאז ויהיה תקון כללי ליסודות ולצמחים ולבעלי חיים.**

ספורנו לבראשית ח: כב

יב. **(א) בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת ה' אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מְאֹד הוֹד וְהִדָּר לְבָשֶׁת :**

(ח) יַעֲלוּ הָרִים יִרְדּוּ בְּקַעוֹת אֶל מְקוֹם זֶה יִסְדַּת לָהֶם :  
(ט) גְּבוּל שְׂמֹתָ בַל יַעֲבֹרוּן בַּל יִשְׁבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ :

ח. **(א) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֵת כָּל הַחַיָּה וְאֵת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָחָה וַיַּעֲבֹר אֱלֹהִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיִּשְׂכּוּ הַמַּיִם :  
(ב) וַיִּסְכְּרוּ מַעֲיֵנַת תְּהוֹם וַאֲרַבַּת הַשָּׁמַיִם וַיִּכְלֹא הַגִּשְׁמִים מִן הַשָּׁמַיִם :  
(ג) וַיִּשְׁבּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הַלֹּךְ נָשׁוּב וַיִּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקִּצָּה חֲמִשִּׁים וּמֵאֵת יוֹם :  
(ד) וַתִּנַּח הַתְּבָחָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרִי אֲרָרָט :  
(ה) וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּךְ וַחֲסוּר עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ נִרְאוּ רְאֵשֵׁי הַהָרִים :  
(ו) וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חַלּוֹן הַתְּבָחָה אֲשֶׁר עָשָׂה :**

(יד) וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי בְּשִׁבְעָה וָעֶשְׂרִים יוֹם לַחֲדָשׁ יָבִשָׁה הָאָרֶץ :  
(טו) וַיִּדְבַּר אֱלֹהִים אֶל נֹחַ לֵאמֹר :  
(טז) צֵא מִן הַתְּבָחָה אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ וּבְנֵיךָ וּנְשֵׂי בְנֵיךָ אִתְּךָ :

(יז) כָּל כָּל הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּךָ מִכָּל בְּשַׂר בַּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ עַל הָאָרֶץ הַנִּצְאָא {הַיִּצְאָא} אִתְּךָ וַיִּשְׂרְצוּ בְּאָרֶץ וּפְרוּ וּרְבּוּ עַל הָאָרֶץ :  
(יח) וַיִּצְאָא נֹחַ וּבְנָיו וְנָשֵׁי בְּנָיו אִתּוֹ :  
(יט) כָּל כָּל הַחַיָּה כָּל הַרְמֵשׁ וְכָל הָעוֹף כָּל רוּמֵשׁ עַל הָאָרֶץ לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם יִצְאוּ מִן הַתְּבָחָה :  
(כ) וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַה' וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעֲלֵה עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ :  
(כא) וַיִּרְחַח ה' אֶת רִיחַ הַנְּיַיִחַח וַיֹּאמֶר ה' אֵל לְבוֹ לֹא אֶסְף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו וְלֹא אֶסְף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל חַיַּי בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי :  
(כב) עַד כָּל יְמֵי הָאָרֶץ זָרַע וְקָצִיר וְקָר וְחָם וְקִיץ וְחַרְף וַיּוֹם וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבּוּ :  
בראשית פרק ח

ט. **(ח) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֵל נֹחַ וְאֵל בְּנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר :  
(ט) וְאֲנִי הִנְנִי מְקִים אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֵת זֶרְעֵכֶם אַחֲרֵיכֶם :**

## דור ההתחממות

(ל) תְּשַׁלַּח רוּחְךָ יִפְרֹאֵן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה:

(לא) יְהִי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם יִשְׁמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו:

תהלים פרק קד

יח. מפת פירי רייס:

6, July, 1960

Subject: Admiral Piri Reis Map

TO: Prof. Charles H. Hapgood

Keene College

Keene, New Hampshire

יג. גבול שמת - שם ה' גבול לים סביב כל יעבורון את הגבול הזה, לכל ישובון עוד לכסות הארץ, כמו שהיה בתחילת הבריאה.

מלבי"ם לתהלים קד: ט

Dear Professor Hapgood,

Your request of evaluation of certain unusual features of the Piri Reis map of 1513 by this organization has been reviewed.

The claim that the lower part of the map portrays the Princess Martha Coast of Queen Maud Land, Antarctic, and the Palmer Peninsular, is reasonable. We find that this is the most logical and in all probability the correct interpretation of the map.

The geographical detail shown in the lower part of the map agrees very remarkably with the results of the seismic profile made across the top of the ice-cap by the Swedish-British Antarctic Expedition of 1949.

This indicates the coastline had been mapped before it was covered by the ice-cap.

The ice-cap in this region is now about a mile thick.

We have no idea how the data on this map can be reconciled with the supposed state of geographical knowledge in 1513.

## מוציא חמה מנרתיקה

יד. אמר רבי חמא ברבי חנינא: באו ונחכם למושיעין של ישראל במה נדונם באש כתיב כי הנה ה' באש יבא וכתוב כי באש ה' נשפט וגו'. בחרב כתיב [ובחרבו את כל בשר]. אלא בואו ונדונם במים שכבר נשבע הקדוש ברוך הוא שאינו מביא מבול לעולם שנאמר כי מי נח זאת לי וגו', והן אינן יודעין שעל כל העולם כולו אינו מביא אבל על אומה אחת הוא מביא. אי נמי הוא אינו מביא אבל הן באין ונופלין בתוכו וכן הוא אומר ומצרים נסים לקראתו. והיינו דאמר רבי אלעזר: מאי דכתיב "כי ברבר אשר זדו עליהם" - בקדירה שבישלו בה נתבשלו. סוטה יא ע"א

יט. המחזור המאייאני הגדול:

Table of Long Count units

Days	Long Count period	Long Count period	Approx solar years
1	= 1 K'in		
20	= 20 K'in	= 1 Winal	1/18th
360	= 18 Winal	= 1 Tun	1
7,200	= 20 Tun	= 1 K'atun	20
144,000	= 20 K'atun	= 1 B'ak'tun	395

## ברכת החמה

כ. תנו רבנן הרואה חמה בתקופתה לבנה בגבורתה וכוכבים במסילותם ומזלות כסדרן אומר ברוך עושה בראשית ואימת הוי אמר אביי כל עשרים ושמונה שנין והדר מחזור ונפלה תקופת ניסן בשבתאי באורתא דתלת נגהי ארבע.

ברכות נט ע"ב

כא. ואגב צריך טעם שהשמיטו כל הראשונים והאחרונים דצריך לברך כשרואה חמה אחר שהיו ג' ימי מעוננין כדאיתא בירושלמי להדיא באין חולק. ואולי משום דגמ' דילן (דף נ"ט) מפרש אביי ענין רקיע בטהרתה באופן אחר.

הערוך, ערך 'חמה'

טו. אמר רב יהודה אמר שמואל מאי דכתיב: "ותעשה אדם כדגי הים כרמש לא מושל בו" למה נמשלו בני אדם כדגי הים? לומר לך מה דגים שבים כיון שעולין ליבשה מיד מתים אף בני אדם כיון שפורשין מדברי תורה ומן המצות מיד מתים. דבר אחר מה דגים שבים כיון שקדרה עליהם חמה מיד מתים כך בני אדם כיון שקדרה עליהם חמה מיד מתים. איבעית אימא בעולם הזה ואיבעית אימא לעולם הבא איבעית אימא בעולם הזה כדרכי חנינא, דאמר רבי חנינא: הכל בידי שמים חוץ מצנים פחים שנאמר צנים פחים בדרך עקש שומר נפשו ירחק מהם. ואיבעית אימא לעולם הבא כדרכי שמעון בן לקיש דאמר רבי שמעון בן לקיש: אין גיהנם לעתיד לבא אלא הקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתיקה ומקדיר רשעים נידונין בה וצדיקים מתרפאין בה ...

... דבר אחר - מה דגים שבים כל הגדול מחבירו בולע את חבירו אף בני אדם אלמלא מוראה של מלכות כל הגדול מחבירו בולע את חבירו. והיינו דתנן רבי חנינא סגן הכהנים אומר: הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה של מלכות איש את רעהו חיים בלעו.

עבודה זרה ג ע"ב - ד ע"א

טז. וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום היום מאי כחום היום אמר רבי חמא ברבי חנינא אותו היום יום שלישי של מילה של אברהם היה ובא הקדוש ברוך הוא לשאול באברהם הוציא הקדוש ברוך הוא חמה מנרתיקה כדי שלא יטריח אותו צדיק באורחים.

בבא מציעא פו ע"ב

יז. הוציא חמה מנרתיקה - להזריח חמה בכח, שלא יהו עוברי דרכים מצוים.

רש"י לבבא מציעא פו ע"ב

**כב.** תניא רבי אליעזר אומר: בתשרי נברא העולם בתשרי נולדו אבות בתשרי מתו אבות בפסח נולד יצחק בראש השנה נפקדה שרה רחל וחנה בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו במצרים בניסן נגאלו בתשרי עתידין ליגאל.

רבי יהושע אומר: בניסן נברא העולם בניסן נולדו אבות בניסן מתו אבות בפסח נולד יצחק בראש השנה נפקדה שרה רחל וחנה בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו במצרים בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל.

תניא רבי אליעזר אומר מנין שבתשרי נברא העולם שנאמר ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי איזהו חדש שהארץ מוציאה דשאים ואילן מלא פירות הוי אומר זה תשרי ואותו הפרק זמן רביעה היתה וירדו גשמים וצימחו שנאמר ואד יעלה מן הארץ. רבי יהושע אומר: מנין שבניסן נברא העולם שנאמר ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע ועץ עושה פרי איזהו חדש שהארץ מליאה דשאים ואילן מוציא פירות הוי אומר זה ניסן ואותו הפרק זמן בהמה וחיה ועוף שמזדווגין זה אצל זה שנאמר לבשו כרים הצאן וגו' ואידך נמי הא כתיב עץ עושה פרי ההוא לברכה לדורות הוא דכתיב ואידך נמי הא כתיב עץ פרי.

ההוא כדרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי: כל מעשה בראשית (לקומתן) [בקומתן] נבראו לדעתן נבראו לצביון נבראו שנאמר ויכלו השמים והארץ וכל צבאם אל תקרי צבאם אלא צביונם.

ראש השנה י"ב – י"א ע"א

**כג.** במחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע אם בתשרי נברא העולם או בניסן נברא העולם, מבואר בכמה מקומות ששתי הדעות אמת: בניסן עלה במחשבה לברוא את העולם והבריאה בפועל היתה בתשרי. ומכיון שלתקופות קיימא לן כרבי יהושע שבניסן נברא העולם, שלכן מונין תקופת ניסן דשנת תוהו (שלפני תשרי) כשעלה במחשבה (היינו – למעלה) לברוא. לפיכך, בנוגע לברכת החמה, מתחשבים עם התקופה שלמעלה (אף-על-פי שהתקופה למטה – היא בזמן אחר). ועל דרך זה מובן בנוגע לדינים האחרים הקשורים עם התקופה, שאין זה אלא לתקופת שמואל, התקופה שלמעלה, מכיון שהתחלה והיסוד של כל חשבון התקופות הוא ענין של תקופת תוהו, של עלה במחשבה לברוא, ולכן אינו מעכב שגם התקופה שבמעשה תהיה באותו זמן.

אבל אף-על-פי-כן מובן, שהתקופה שלמעלה פועלת גם (ברוחניות ובפנימיות) בהחמה למטה (שלכן ברכת החמה קשורה עם ראיית החמה הגשמית).

הרבי מליובאוויטש, שיחת אחרון של פסח תשי"ג, נדפס בליקוטי שיחות כ"ב עמ' 229 ואילך

**כד.** זכתה מדינה זו שה' העמיד אותה במעמד ומצב כזה, שתוכל לעצור את התפשטות הכפירה בעולם, ועל-ידי כך יביאו להתפשטות שלום אמיתי בעולם, והעיקר, שבני-אדם, ובני-ישראל במיוחד, יעבדו את ה' מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף ...

... אחד הענינים המעכבים את התפתחותה ויכולת השפעתה של מדינה זו באופן האמור, היא תלותה במדינות אחרות בענינים עיקריים. וכאן מגיע הקשר לענין שהזמן גרמא: "הרואה חמה בתקופתה",

תקופת "ברכת החמה". בשנים האחרונות רואים במוחש ובהדגשה יתירה כאשר מדינה זקוקה לנפט וכיוצא-בזה, הרי היא חייבת לציית למדינות אחרות, גם בענינים שהם היפך הצדק והיושר והטוב, ועד כדי פגיעה ב"נחלת עולם" שניתנה ל"עם עולם" ב"ברית עולם", ובדרך ממילא הדבר מזיק לטובתה הגשמית, ואפילו לרווחתה החומרית. תלות זו היא אבן נגף בדרכה של ארה"ב לכיוון השפעה כלל עולמית ...

... דבר גלוי ומפורסם הוא שאילו היתה ארה"ב משקיעה בפיתוח מקורות האנרגיה אשר באדמתה, היו מזה זמן רב פטורים מהזדקקות למדינות אחרות ... עד שיפתחו את כל מקורות האנרגיה שבמדינה זו, ולכל לראש – ימצאו את הדרך לבטל את כוחם של המתנגדים לכך במדינה זו, שמסיבות שונות ומשונות מונעים את פיתוח אוצרות האנרגיה שבאדמת הארץ, נפט, פחם וכדומה, מצד סיבות ידועות ומפורסמות. וגם לאחר שיבטלו זאת, ויפסיקו להתחשב בהם, הרי יצטרך לעבור זמן ארוך עד שיוכלו לפתח בפועל את מקורות האנרגיה ... לכך מזכירה 'ברכת החמה' שוב בהדגשה, שישנה דרך ברורה וסלולה לפתור זאת:

ישנו נושא שכבר הוחל בפיתוחו לפני שנים – אנרגיה גרעינית. אלא שנושא זה כרוך בכמה סכנות שאין כאן המקום להאריך בהן, וכן בכמה עיכובים נוספים החל מהעיכוב הנובע מאותם גורמים שיש להם רווח פרטי מכך שהם מונעים את המדינה מלהיות עצמאית בכל הענינים, החל מהענין העיקרי וההכרחי של האנרגיה ... אולם ישנו הפתרון של "חמה בתקופתה": כבר החלו בכמה מדינות, גם במדינה זו, להשקיע – באופן קטן שבקטנים וב"זעיר אנפין" לגמרי – בפיתוח וניצול אנרגיית השמש ש"אין נסתור מחמתו" (תהלים י: 5), להפוך את חום השמש לכוח מניע שיוכל להפעיל בתי חרושת וכיוצא בזה. חום השמש נמצא בשפע רב ביותר בדרום המדינה, ובסך הכל זהו הדבר הקל ביותר להוביל את אנרגיית השמש לכל קצווי המדינה ...

... ועצם ההתחלה בזה כבר תטיל אימה על כל אלה המתנגדים לטוב וצדק, ועל כל אלה המתנגדים לחיי-חירות של בני אדם ושל בני ישראל, שאצלם הכוונה היא לחיות לפי היהדות, וכיוצא בזה. ועל-ידי ש"בשלומה יהיה לכם שלום" (ירמיה כט: 11), יתווסף ב"לכם שלום" עוד בהיותנו בימים האחרונים של הגלות, שיתקיים "ולכל בני ישראל היה אור במושבותם" (שמות י: כג).

הרבי מליובאוויטש, שיחת אור ל"א ניסן תשמ"א שמונה ימים לאחר ברכת החמה בד' ניסן תשמ"א, שנת הקהל

הו"ק ועורך בסייעתא דשמיא על-ידי אהרן ארילי לבית  
arilavi@gmail.com